

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

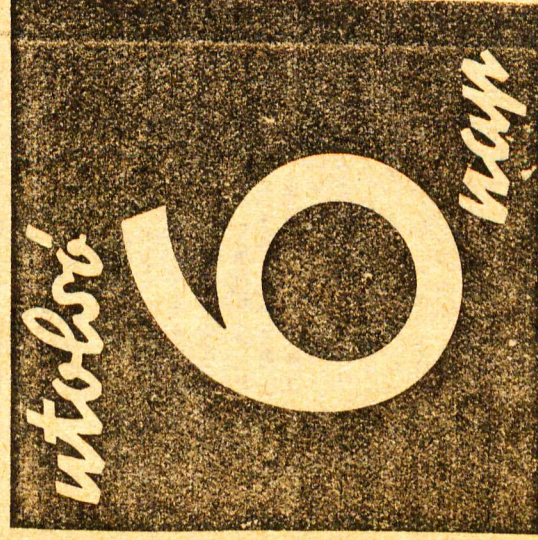
A szerelem nem olyan egyszerű

Fodor László színdarabja a Vígjátékban
A színház estnek, — amely az új Fodor-darab bemutatója is — igazi fénye, meglepetése egy fiatal színészről izgalmas kibomlása és átírása, egy vitatott és sokáig joggal kérték támogatást tehetség igazoló felgyűlése: Muráti Lili meggyőző, teljeshangú, kvalitásait hiánytalanul felragyogtató, első igazán nagy játéka a Vígjáték színpadán. A *Tüszmádár* leányfigurájának érdekes változata, majd a *Helget* az *ifjúleányok* szemfényvesztőben úras szerepe óta sok próbálkozás, félreiskolás, félálker után az új Fodor-darab főszerepében Muráti Lili azzal a tűzzel lobban föl, mint az igazi drágakő, ha fény hull rá.

A fény nem a darab, s különösen nem úgy, ahogy Fodor László megformálja és színpadra állítja, nem is az író elgondolása, ami a darab mögött él, inkább a téma az, amely mély, emberi és igaz, amikor még mentes minden színpadi erőszaktól. Az inkább re-génybe kíváncsi, kissé vékonyaszálú történet: két ember eltévedése saját érzéseiben, vergődése és bizonytalansága, amíg lépésről-lépésre távolodnak egymástól.
Romeo és Julia idejében csak két érzést ismertek: a szerelmet és a gyűlöletet. Könyvnyúl volt akkor a kettő között el nem tévedni, — állítja föl tételét Fodor. De ma? Főrt, pejtasság, érdek, unalom, házasság, viszonyok között sokszor szinte felismerhetetlenül bujkál a szerelem, — melyik az igazi érzés? Mindegyik életet eldöntő, de melyik az életet betöltő? Fodor László, amint figurákon illesztrálja tételét, kettős torzítással állítja színpadra az életben és az érzésekben való eltévedés témáját: felhívja a könnyű, folyékony, mai vezércirkuszolamokkal és leönti az egészét valami édeskés illatú árköltészettel, szarpos rózsavízzel, amelyhez eddig — Molnár Ferencet félreértve — minden darabjában oly következtetesen ragaszkodott.

Muráti Lili játéka — a fiatal leány, majd a fiatal asszony szerepében — élményszerű visszatarás a felhígítatlan, eredeti figurához. Az ő fanyar pezsgőzű lénye főlényes visszautasítása minden alköltészetnek. Féltánc-jel, melegsége, közvetlensége pedig az oltós malság máza alatt megmutatják az örök matériát: az eltévedt s tévedéseibe mindjohabban belobogó embert. A könnyű hetykeség az inclulásnál, a felismerés első fájó útja, a tévedéseken való gyötörődés, a vergődő síkoly a meghiusult menekülésekben: olyan egyszerű, izgalom, tökéletes és nagyvonalú játékban dokumentálódnak, amely ritka és kivételes teljesítmény a magyar színpadokon.

Mellette Somlay Artur férfitárs írájú és nemerőcsengést apafigurája s Rajnay Gábor tökéletes komédiázása, karikatúrában is mélyen emberi játéka válik ki a soktagú s a rendezésben majdnem tökéletesre hangolt

a drásit utolsó napjai:

együttesből. Jócor Pál ezúttal Muráti Lili-vel szemben szintelen partnernek bizonyult. *Tarnay* Ernő gondos rendezése és *Vörös* Pál díszletel jók. A darab Fodor László írásai közül a legjobbat akaró, becsületese számdékú alkotás.

ILLES ENDRÉ

Bulla Elma

A *Belvárosi Színház* fiatal drámai művésznője a legcsöndesebb, legmagányosabb életet éli, ami csak elképzelhető. Nagy sikere sem mozdította ki elszigetelt visszavonultságából. A színház közelében lakik egy csendes penziónban és délutánokként édesanyjával egy belvárosi kávéház erkélyén szokott üldögélni. Utjgszokat és külföldi képeslapokat olvas. Társaságba nem jár. Főpróbákon nem lehet látni. Esti előadásán is nagyon ritkán. A képes színházi revükben nem szerepel, a megszokott pietykaravátai semmit sem tudnak róla. Korán fekszik, korán kel. Penziónbeli szobája akár férfi is lehetne. A hatalmas íróasztalán rengeteg könyv, kézirat, szerep, külföldi folyóiratok tömege. Csak a színpadra festi magát. Ruhái mind egyszerűek, dísztelenek, zártak. Magas homlokával, fehér arcával, nagy kék szemével, keskeny kezével olyan, mint egy komoly diákisszony valamilyen északi egyetemen. Még a mozdulatai is zártak, egyszerűek, nagy gesztusokat nem használ. De ahogy a kezét felemeli, ahogy a beszéd felé fordul hallgatagon, a fejartásában, az ujjai elhelyezkedésében mindig visszatükröződik a táncosnő gráciája. Tizenkétéves korában már táncolt, színpadon, a *Szentiványi álom* balletjében. Egy év múlva Puckot játszotta. Puck szerelein frissességét, groteszk ugrását, natv, csilingelő, tréfálkozó, gamin-os pajkoskodását alig-alig lehet elhinni arról a csöndes, komoly, kedves úri-leányról, akivel szemben ül az ember. S amikor megmutatja szerepbeli fényképét, akkor is azt lehetne hinni, hogy más valaki van azon a fényképen, ha nem villana ki egy-egy ismerős vonás a fotográfia figurájából, amely a személyazonosságát igazolja. S a többi fénykép mindegyikén más és más. Szerepek *Reinhardtnál* és másutt. *Diskótorban*, *Berlinben*, *Bécében*, *Münchenben*, klasszikus és modern alakítások. Tíz év munkája *Bulla Elma* most *huszontárom éves*. Mondja kérésre, pontosan: huszontárom éves, néhány hónap múlva huszontárom éves lesz, mint minden, amiről bizonyítani tud. *Bulla Elma*val nem lehet *színtelen* interjú csinálni. *Reinhardtnál* fizt a rendelkezést még most is betartja. A lexikális adatokat mind megírták már róla. *A Budapesti Hírnap* is megírta, amikor hátracsónyi interjú-sorozatában a friss reménysek között emlékezett meg róla. Amit akkor írtunk, bebizonyosodott. *Bulla Elma* azokkal a színésznők közül való, akik ebben az elkoportatott frázisban: „a színpad a művészet temploma”, megingathatatlanul hisznek, jelentését élő valóságának tartják és

esakis addig „éneke”, amíg a színpadon vannak, amíg játszanak. Forró, elpusztíthatatlan játékgyűfű, amelynek még a közönség sem kell. Játsszik a négy fal között is, amikor magára marad. Tükör nélkül. Önmagának. De az életben nem játszik. Még a színpadon sem játszza. Egyszerű, természetesen, mint egy pohár friss víz.

Valami mély bánatot őriz a homlokára, mint valami emléket, nem gyászát, nem kitűnőleg, izgalmas élményt, hanem a természet művészi, egyszerűen. *Csodaquevek* mondja ösztönöz, egyszerűen. *Csodaquevek* volt. Erősen, határozottan érzi, hogy akkor, egyszerű gyermekkorában tökéletes volt egy szerepében. *Puckban*. Azóta keresi színpadon újra és újra ezt a tökéletességet. Halálos izgalommal, féltelmelem, mintha elvesztette volna valahol és nem sikerülne megtalálnia. *Azóta elégedetlen minden alköltésében*, hiába dicsérik, hiába méltatják, nem hiszi, senkinek sem hiszi, hogy többet nem adhatna. Akkor, abban az egy szerepében igen. *Mégyeszer szerette olyan tökéletes lenni, mint akkor volt*. Ez a szomjas keresés tölti be egész lényét. A feszült aggodalom, a várakozás, hogy melyik lesz az a perc, amikor újra megtalálja. Ez a nagy feladat vonatkoztatja el mindentől. Egyszer életben rátaálát a csodára, a művészi kielégülés csodájára, az élet egyetlen földöntúli ajándékára. Ez a csodát *vérja mégyeszer* az életből. Ez az, amit nem lehet elmondani, szavakba önteni, ez az, amiről nem lehet „nyilatkozni”, ami nem való interjúba, amit el lehet mondani róla, *de ő nem mondhatja el önmagáról*. Amíg ezt a pillanatot, a művészi boldogság két madarát újra meg nem találja, addig nem nyugodhatik meg se az életben, se a szerelemben, se a színpadon. Addig dolgozik, szerelében, csöndesen, magányosan, törhetetlen akaraterővel, kielégítetlen szomjúsággal és az önmegfigyelés érzékelt szízmográfján mért, mennyire sikerült megközelítenie azt, ami számára az élet értelme.

Ehhez az újságrólak nincs és nem is lehet hozzátenni valója. Kötelessége lenne a közönség számára. Ennyi elismerést megérdemel *Bulla Elma* a tehetségéért, amelyből új szerepében sokat megmutatott. A többi eldönti a jövő.

Biharország a színpadon

Bónyi Adorján Rózik Marika első vigjáték-szerepéről

Jövő szombaton mutatja be a *Magyar Színház* Bónyi Adorján, a kitűnő író új vigjátékát, a *Vikát*, amelynek címszerepét Rózik Marika játssza. A szerző a következőket mondja a derűs újdonságról:

— Új vigjátékkal a *Viki*-vel a béke éveinek boldog korszakába akarom elvinni a közönséget. A békebeli szép Nagyváradon történik a *Viki* cselekménye; a békebeli nagyserű *Biharországban*, ahol anyanyelvi keménykötésű, tehetség, elragadóan kedves dzsentrí élt. *A téma mélyen van egy kis valóság* is. Valamikor ott, Biharban hallottam egy efféle esetet, amelyből *Viki* kisasszony története kiterbélyesedett. Elszánt és vidám fiatal úrilány ez a *Viki*, aki belekeveredik az apjának egy nagy politikai ügyébe, aztán beleszóródik egy furcsa afférbe, de vállalja is ennek a következményeit, úgy, hogy valóságos rocsog-ropog bele az egész vármegyébe. Bátor-sága és jókedve végül meggyógyít egy örökletes magyar bajt: a széthúzást, a meg nem értést.

Női kesztyűk és Nyaksálak

szavatolajó minőségek

Női nadrágok

kitűnő műselyem minőségű, csak fekete színben ..... darabja

Női kombiné

finom svájci kérésű minőségű, 1. szám ..... árá Nagyságonként 25 fill. emek.

Kordbáronny és Matiasse

egyszerű és mintázott, tak rendkívül vásári ár

Női kalapok

csinos díszítéssel, kloss vagy tok formákban, most csak

Férfi ingek

tenér és színes anyagból, továbbá meleg flanel, ingek. Részben kőlon-gallérral, részben rávarrott gallérral, szarmelyik ..... darabja

Divatselymek

valódi hernyúselyem. Crème de Chien és többi, fémmelet-színtű újdonságok, szarmelyik ..... méterje

Pongyolák

szép mintázatu flanellek oól. Mosásban színtartó minőségek . . . most csak

Női kalapok

csinos díszítéssel, kloss vagy tok formákban, most csak

Férfi ingek

tenér és színes anyagból, továbbá meleg flanel, ingek. Részben kőlon-gallérral, részben rávarrott gallérral, szarmelyik ..... darabja

Divatselymek

valódi hernyúselyem. Crème de Chien és többi, fémmelet-színtű újdonságok, szarmelyik ..... méterje

Pongyolák

szép mintázatu flanellek oól. Mosásban színtartó minőségek . . . most csak

— Hét képből áll a *Viki*. A képek részint egy váradi szálló kerthelyiségében, részint a megyeházán történnék. Zene is van a darabban: a vendéglői kerthelyiségben és a megyeházán. A zeneszámokat *Abraham Pál* írta *Harmath* Imre verseire. *Vikát Rózik* Marika játssza, akinek ez az első nagy vigjátéki szerepe, de természetesen énekelni és táncolni is fog a darab során. *Báthory Géza*, *Gózon Gyula*, s még negyven jeles szereplő vesz részt az előadásban, amelyet *Lóránt* Vilmos rendez nagy gondnal.

A *Viki*-ből pénteken este nyilvános próbát tart a *Magyar Színház*. Az újdonság előadásuetei miatt szerdán és csütörtökön nincs előadás.

Szőnyi István újabb testményei

Szőnyi István újabb képei a Szépművészeti Kiállítások helyiségeiben (Mária Valéria-utca 8.) a mester stílusának további megnyugvását, elmélyülését, dekoratív alkalmazását jelzik. Legtöbbnyire temperával, vékonyan kenő vászonra világos színnel, melyek tájat, alakokat egységes atmoszférába burkolnak. A merevebb, keményebb temperatechnikával Szőnyi olyan hajlékonyan, impresszionisztikusan tud bánni, mintha olajfestéket használna. A formák feloldódnak sommás előadásában, annál inkább számítanak a színek gyengébb harmóniái. A napsütés nem korlátozza helyi értékeiket, minden színtől a maga megérdemelt alaphangján érvényesül a képeknek dekoratívva fejlesztett, levegős tónus-egységében.

Olajképein is olyan előkelő tónusokat találunk, mint a régi nagy mestereknél, egy *Brueghelnél*, egy *Vermeer-nél*. Csak az alakoknak sommás színtelőkkel jellemzett rajzában kell még Szőnyinek a formát jobban érezetnie, nem szabad a néző szemére bízni, hogy az elnagyolt foltnak megtárlja a helyes rajzot. Az összefogalt színtelőkben látunk kell a figurális rajz elemét is, a rövidüléseket, az emberi test igaz formáit, szerkezetét, ez adja a képeknek az erőt, míg a színek a költői hangulatot. Szőnyi fejlődése rendkívüli értékeket hozott, a robusztus formaadástól való fölszabadulás, művészetének fokozatos finomodása mégis aldozatokkal járt. Ezért tökéletesebbek most a képeik, ahol teljesen átadhatja magát a tájkepel, ahol teljesen megfigyelésen alapuló, mégis őszinte lírává mélyült színlátomá-nyának, mint rajzot igénylő, sokalakos képeket, bár ezeken szinten a tájképi elem uralkodik. A zebegényi Dunakanyarról festett újabb olajfestménye a sárgák, a kékek, a zöldek és szürkék csodálatos keverésével a magyar festőművészetnek és Szőnyi nagy tehetségének igaz dokumentuma. Minden egyes kiállított képe a megalkuvást nem ismerő, tisztá művészi akarásnak az előkelő színvonalú tartásnak döntő bizonyítéka; festményeinek bemutatása mindig kivételes ünnep a kiállítások napitárában.

YBL ERVÉN

(A Budai Szépművészeti Társulat) január 23-án, este 8 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen *Andrády Kasnya* Béla festőművész orsz. gyűlési képviselőt elnökölő választják. Az új elnök beiktatása és programbeszède után kiosztják az építőművészeti kiállítás díját. Majd az elnök tiszteletére vacsorát rendeznek.

Flanel pizsamák

színtartó, jó meleg flanellekből, Női és férfi fazonok. Barmelyik drbja

Női háziruhák

igen csinos mintázott flanellekből, komplett nagyságok . . . most csak

Női kötött ruhák

modern, új fazonok. igen csinos kivitelben . . .

Női estélyi cipők

Divatos arany és ezüst cipők, továbbá kreppesir cipők. Barmelyik párja

Rózsavölgyi hangversenyei

Január 21. Hangversenyzenekar. Beethoven: Eroica, Mozart, Paganini, Tannhäuser. Január 22. Molnari holnap

Léner quartett

Január 23. (Lyra V.) Haydn, Mozart, Beethoven. Hupka—Warrót zenekari est január 24. Wedngarten Pál zongoraestje január 29.

Schuricht Karl

Január 31. Hangversenyzenekar. Székessővárosi Énekkar. Bruckner: The Deum, Brahms IV., Zádor: Capriccio, Dohnányi: Változatok. Zongora: Solymos Péter. Zsamboky Miklós gondonkaestje február 7. Z. fé. 8. Kovács István zongoraestje február 10.

Szoborképmás- és kispasztikai kiállítás

A Tamás Galéria (Akadémia-utca 8.) ismét szobrászművészeink portréiból és kispasztikáiból szerzszerzésre kiállítást rendezett. Mindegyik szobrász egy képmást és két kispasztikát állíthatott ki, amelyek híven tanúsodnak egyéni stílusukról. Természetesen sok ismert alkotással találkozunk, felvölunak *Ligetjé Miklósi, Pásztor Telcs Ede, Szentgyörgyi István, László Elek, János, Beck Ö. Fülöp, Medgyessy Ferenc, Sidió Ferenc, Ferenczy Béni, Pátzay Pál, Mészáros László, Hüböcs László, Petri Lajos, Vedres Márk, Lányi Dezső, Csér Károly, Varga Oszkár, Bokros Dezső, Csorba Géza, Telcs Gina* munkái, melyekhez csak itt-ott csatlakozik egy-egy újabb, vagy kevésbé ismert alkotás. *Telcs Ede* márványból való gyermekfejje az anyag lágy melegevénítéssel készült, mint egy Desiderio di Settignano-féle képmás, *Pátzay Pál* finomvonalú női mellszobra egy asszony idegletét tükrözteti vissza, *Géró Gyula* karakterisztikus férfijeje valósággal a karrikatura erejével jellemez, *Körmenői Frimur* Jenő arcképe régi római császár-fejekre emlékeztet, *Mészáros László* kispasztikái egy-egy modulátort fejeznek ki összes lelki és szigorúan formális tényezőivel együtt, *Beck András* még brutális őszinteséggel jellemez, *Goldmann György* nagyvonalúságot, erőf képes kölcsönözi kis, illó alakjának, *Vedres Márk* és *Varga Oszkár* pedig az antik pástorélet és a hang-szín-életté keltetett klasszicizmusban kísérletet tesznek alakjában.

* (Külföldre az Aknay—Vajda-per tárgyalás. A losangelesi Grand Jury január 24-re tüzte ki *Vajda* Ernő és *Aknay Vilma* ismételt perét tárgyalásra. A *holtyvood* filmvilág több tagját idézték meg, hogy vallomásaikat meghallgassák. *Aknay Vilma* és *Pedák Sári* megjelensétek is várják, bár tárgyalási helyük még mindig ismeretlen. Amennyiben azonban nem jelennek meg az esküdtészek előtt, a tárgyalást az amerikai törvények értelmében ebben az esetben is meg lehet tartani. A törvénykönyv szerint ha a megidéztettek nem jelennek meg, ez csak annyit jelent, hogy nem kívánunk vallomást tenni. De az ítélet meghozatalát távollétük nem gátolja.

* (A Fából faragott királyfi felújítása.) Január 30-án, szerdán, új betanulással újra műsorába iktatja az Operaház *Barók* Béla táncjátékát, a *Fából faragott királyfi*. A reprizál egy estén kerül színe *Kodály* Zoltán *Székelyfőnéje*.

Heti hangverseny naptár

Vasárnap. Ünnepi magyar matiné a *pusztai* szalvái emléktűzét javára, d. e. 11. Z. — (Rózsavölgyi). — *Műt és Jób* hangversenye, fé. 9. Z. (Rózsavölgyi). — A *Fővárosi Népművelési Bizottság* angol hangversenye, 8. V. (Rózsavölgyi). Hétfő. A *Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye*, *Molnár* vezényletével, 8. V. — *Haendel*. — *Sámson-oratórium*, fé. 8. Z. (Koncert). — *Zalnay Géza szerző estje*, fé. 9. V. (Koncert). *Kedő*, *Elly Ney zongoraestje*, fé. 9. Z. (Koncert). *Szerda*. *Lehner-vonósnégyes kamarasestje*, 8. V. (Rózsavölgyi). *Csütörtök*. *Hupka Warrót zenekari estje*, 8. V. (Rózsavölgyi). — A *Budapesti Szépművészeti Zenekar hangversenye*, 8. Budai Városi (Koncert). — *Csókai Béla hangversenye* *Blank Hildával*. Kísér: Herz, január 24-én, fé. 9. Z. *Péntek*. *Tarnay Alajos-émlékhangverseny*, fé. 9. Z. (Koncert). *Vasárnap*. *Elly Ney trióhangversenye*, 8. Z. Kisterem. (Koncert).

* (A Képzőművészeti Főiskola évkönyve.) Most jelent meg az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskolának 1933-ról és 1934-ről szóló évkönyve, melyet Ferenczy Károly dr. fölttár szerkesztett. A főiskola működéséről beszámoló évkönyvben Lyra Károly emlékezik meg Deák-Ebner Lajosról, a főiskola egykori neves tanáráról, akinek arcképét is hozza Varga Nándor Lajos rézkarcaiban.

* (A Márta felújítása az Operaházban.) Friedrich von *Flotow* vígoperáját, a *Márta*-t, bemutatószámba menő külsőségek között január 24-én, csütörtökön hozza újra színe az Operaház. A dalnői tenorszerpét *Putáky Kálmán* énekel, aki ebben a tenorszerpétben a közelmúltban Berlinben aratott nagy sikert. A *Flotow*-opera egyébként *Berg Ottó* vezényletével, *Békó* András rendezésében és a következő szereposztásban kerül felújításra: *Lady Durham: Orszó* Júlia, Plunck: *Lola*, *Lyone: Pataky* Kálmán, *Nyank: Lóroncz* György, *Lord Tristram: Komáromy Pál*, a richmanni bíró: *Kórhá* Endre. Az új díszleteket *Fülöp* Zoltán tervezte.

X. (Új olasz vasárnapi sorozat az Operaházban.) Az Operaház igazgatósága új olasz vasárnapi dalnői-sorozatát hirdeti. A ciklus során január 27-én a *Farsangi lakodalmam*, február 3-án a *Bohémélet*, február 10-án a *Sába királynője* és február 17-én a *Tamházi szer* kerül színe. A négy előadásra együtt kellőn *kedvezményeket* válthatók jegyek.

* (Két angol zenei nagyság Budapestben.) A Székessővárosi Zenekar vasárnap angol hangversenyének alkalmából két reprezentatív angol zenei érkezt Budapestre: *Constant Lambert* karmester és *William Murdoch* zongoraművész. Utóbbi a következőket mondta munkatársainknak:

— Annak a körülménynek, hogy a mai angol muzsikaft oly kevésbé ismerik a kontinensen, semmi eltagadható okát sem találok. Látom, tőz zenei életünk nemcsak a tehetséges komponisták tekintélyes számát produkálja, de joggal mondhatom azt is, hogy nálunk jótárszik a világ két legremekesebb orchesterre: *Rádósenek* és a *Londoni Filharmonikusok*. Mi nem szegődöttünk valamelyik iskola követő klasszikusok, mint például *Barók*, vagy a *vi* bármely tájáról való népi zene. *Komponisták* közül elsőnek a nemrégiben elhunyt *Edward Elgar* kell említenem, aki bár spe-ciálisan angol, még klasszikus alapokon dolgozott, de már *Vaughan-Williams*, vagy *Arnold Bax* már a népi zenéből meríti az anyagát: előbbi az angol, utóbbi a kelta melódiákból. A legújabbak közül *William Walton* és *Constant Lambert* kell említenem, aki *Walton* szemben a könnyed, melodikus muzsika képviselője.

Murdoch nemcsak mint pianista, de mint zeneesztéta is, a legelsőik közé tartozik Budapestben nem ismeretlen, 1927-ben már járt nálunk.

* (Jubiláris hangverseny.) Szombaton este rendezte 60 éves fennállása alkalmából a *Budapesti Férj Dalgégy* a Zeneakadémia nagytermében jubiláris hangversenyt, amelyen megjelent *József Ferenc* királyi herceg *Goldmark*: „Sakuntala nyitány”-a után *Fréd* György dr. kormányzótanácsos nagybátyját innepi beszédre nyitotta meg a gazdag műsort, amelyen a jubiléus dalgégy *Szabados Thomá*, *Décsok*, *Dvorák*, *Huber* és *Lagodi* műveit a *Polgári Dalnok*, a *Józsefvárosi Énekkar* és a *Sámtónkusi Zenekar* és több neves művész közreműködésével adta elő. Utóbbiak közül ki kell említenünk *Szarvas Klári* hárfajátékát. Ez a fiatal művésznő csodálatosan sok színt és életet visz hangszerébe, melyet játék közben bájos lényé szinte egybeolvad. Szombaton este nagyon szépen játszott, szeretnénk gyakrabban hallani. A berlini *Helmis* Eva *Dvorák* „Gordonkavereny”-ét adta elő biztos vonóvezérléssel és nagy átérzéssel. (h.)

* („Égy élünk mi”) Szombaton este mutatotta be a *Teréz-körúti Színpad* új műsorát, amely ezttal is a vidámság jegyében zajlott le. Az új műsor csemegéje most is *Békéffy László* ötletes konferánza. Igen nagy sikert aratott *Nagy Endre Szobor* című tréfas jelenete, amelyet *Salamon Béla*, *Lengyel* Gizzi *Gárdonyi* Lajos és *Berczy Géza* játszanak ki-tűnően. Az új revü ezttal sem nélkülözi a két mulatságos párfjelenetet, amelyben *Békéffy-Kovács*, illetőleg *Rajna-Kökény* kacagattja a közönséget. De sikerültek ezttal a revü többi számai is, amelyekben *Lánczy Margit*, *Nagykovácsi Iona*, *Sass Oly*, *Ormos*, *Kompóthy*, *Fenyő* és *Komló* arattak sok sikert.

* (Nápoly, Párizs, Fontenablen.) Ebben a három városban játszik a *Tarentella*, *Nagy-pál Béla*, *K. Halász*, *Krisztfő* és *Katinyi Ernő* *Suppé*-operette, amelyet január 26-án mutat be a *Városi Színház* *Gara* Zoltán és alkalmával szerepel először a *Városi Színházban* ismert díszlettervező művésztelével. A *Tarentella* bőséges alkalmat nyújt szép színpadképek számára. Első felvonása Nápoly mellett játszák *Piedigrotában*, egy külvárosi téren, amelyen az olasz kikötőváros minden színe, népviseletének pompája, építkezésének változatos bája feltalálható. A második felvonás első képméke nagy revüfűggönye előtt a *Bouffes Parisienne* táncosnőinek kánkánja zajlik le. A második kép párizsi *Café Chantant* jában az 1860-as Párizs ismert nagyszágyai is felvölunak, a harmadik kép pedig *Napoleon* Jeromos fontenableni kastélyában történik. A felvonás utolsó képe a párizsi karnevál hangulatot mutatja be a *Szajna hídján*, a háttérben a *Notre Dame köcsöpítés tornyaival*. A romantikus hangulatú operettet *Tamás Vilmos* rendezte és *Nagy-pál Béla*, a *Suppé*-muzsika összeállította vezényli a *Budapesti Hangverseny Zenekart* és *hatvanöt* *korosztály*. A tarantellát, amelytől az operett címét kapta, a nemrég feltűnt fiatal táncosnő, *Pulay* Etelka fogja bemutatni a táncorádién. Az operett táncát *Trojanoff*, a céri balett volt mestere tanította be.

* (Tűzmadár.) A Kísérleti Színházban most mutatták be nagy sikerrel *Zilahi* Lajos *Tűzmadár* című színművét, amelynek főszerepét *Beregi Oszkár* alakította. Az előadásban feltűnt és nagy sikert aratott *Samos* Ida *Marietta* szerepében.

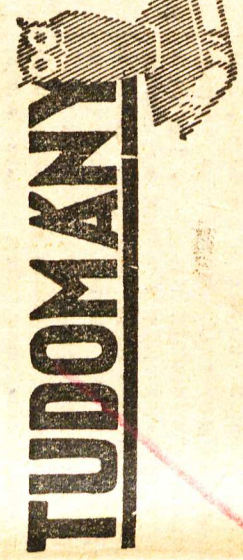
Szenzáció érdekes színházi esemény lesz január 26-án, szombaton a Magyar Színházban. Bónyi Adorján, a kiváló író új vígjátéka, a „Viki” kerül bemutatásra. A darabban szerepelnek a következők: *Abrahám Pál* zenéjével, *Harmath Imre* vezényletével, *Dez* Gyula, *Kertész Dezső*, *Báthory Gyula*, *László Miklós*. *Kedves szerepek* jutottak még: *Abonyi, Berky, Farago, Fáy, Gondá, Keleti, Lendvay Márta, Mátrai, Pataki, Fethes, Sugár, Szabó, Vándory, Várnai stb.* *Rendező: Loránth Vilmos*, *Karnagy: Lóroncz Dezső*. *Diszlettervező: Gara Zoltán*. A darabban előforduló cigányzenét *Bura Sándor* és zenekara fogja játszani. A „Viki” nyilvános próbájára pénteken este 8 órakor lesz a Magyar Színház Nyugdíjintézeté javára. A „Vadvirág” kedden utoljára, 125-ödször kerül színe. Szerdán és csütörtökön nincs előadás. Vasárnap délután A köztívü ember fiaival másorán. (Jegytrendelés tel. 33—8—33).

* (Petrovics Elek a becsületrend lovagja.) A francia kormány *Petrovics* Eleknek a Szépművészeti Múzeum főigazgatójának a francia művészet magyarországi ismeretése és népszerűsítése terén szerzett érdemei elismerésül a francia becsületrend lovagkeresztjével adományozta. *Petrovics Elek* kitüntetést olyan érdemeket jutalmaz, melyeket a kiváló főigazgató nemcsak a francia művészet magyarországi népszerűsítésére, hanem a francia mestereknek a Szépművészeti Múzeumban való méltó képviseltetésére érdekében is kifejtett.

* (Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Berky Lili, személyesít meg, egy nagy vígjátéki szerep ezer színében csillogva, prózában, énekben, táncban. A nagy színházi eseményhez képest a többi főszerepet is a legkiválóbbak játsszák: Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Berky Lili,

* (Petrovics Elek a becsületrend lovagja.) A francia kormány *Petrovics* Eleknek a Szépművészeti Múzeum főigazgatójának a francia művészet magyarországi ismeretése és népszerűsítése terén szerzett érdemei elismerésül a francia becsületrend lovagkeresztjével adományozta. *Petrovics Elek* kitüntetést olyan érdemeket jutalmaz, melyeket a kiváló főigazgató nemcsak a francia művészet magyarországi népszerűsítésére, hanem a francia mestereknek a Szépművészeti Múzeumban való méltó képviseltetésére érdekében is kifejtett.

* (Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Berky Lili, személyesít meg, egy nagy vígjátéki szerep ezer színében csillogva, prózában, énekben, táncban. A nagy színházi eseményhez képest a többi főszerepet is a legkiválóbbak játsszák: Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Berky Lili,

TUDOMÁNYIRODALOM

Amerikai államélet

Magyary Zoltán: Amerikai államélet. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda, 1934. 302 l.

Az északamerikai gyarmatokat elszánt vállalkozó, megbízható, kalandor lelkületű „pionirok” és az angol államegyház fenntartó, ellenlázadó „diszsenterek” türelmetlen szekáruinak, „independensek”, alaptörvények, „közösség” és „vállalkozási szabadság, függetlenség és vállalkozási szabadság” ort. Amikor pedig 1776-ban politikai egyesülésre az első lépést megtették, ez is voltaképpen lázadás volt a király ellen. Az amerikai Unió államának alapítása tehát voltaképpen az államhatárok elmozdítását jelentette, az „atyákat”, az alkotmányozókat eltöltötte, a szabadság élfüggetlenség szelleme volt, áthatva bizalmatlanságot mindennemű uralkodó politikai hatalom ellen.

Európában nem ismerünk ehhez hasonló elmozdítást, hiszen az európai forradalmak mégis csak minden esetben egy a multban ármálott volt hatalmi gépezet keretében történtek. Az északamerikai Unió azonban — aránylag — kis egységek egyesüléséből jött létre, amelyek harcban állottak magánuk a szuverén központi hatalom eszméjével is. Nem csoda, ha ez a hatalmaság erősen ráütötte bélyegét az amerikai alkotmányra, amely lényegileg a szuverén államhatalom szétarabolását jelenti egyfelől az Unió tag-államai, másfelől a központi hatalom főszerepei: a törvényhozó hatalom, a kormányzat és a bíróságok között.

Az alkotmányról értekezve a klasszikus alkotmányokról tartja szem előtt s úgy vélekedik, hogy a hivatalok választás útján való betöltésének csak arisztokráciákban van helye s hogy a demokrácia módszere mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az embereknek nemcsak egyenlőségére, hanem öntudatos értelmiségére is nagy súlyt vet, egy amerikai kifejezés: „rotation in office”, amely pontosan ugyanazt a gondolatot jelenti, mint a tisztviselők alkalmazásának módja szorosan nem verhetett is gyökert a felvilágosodás korában, amely az

Arbaum 99

B.H.

Az amerikai közigazgatás e nagy, szédős evolúcióját írja le Magyar Zoltán új könyvében, amely saját tanulmányútjának eredményeit a voluminos szakirodalom fejtegetésével veti egybe. Alapvető részében gondos és jól áttekinthető ismeretanyagot tartalmaz, amely a közigazgatás új fejlődési irányainak ismertetésére szolgál, majd áttér sajátképi tárgyra, a közigazgatás új fejlődési irányainak ismertetésére. A kitűnő munka, amely a szakembernek értékes tanulságokat nyújt a „racionális” irányban tett amerikai kísérletek alapos ismertetésével, egyúttal rendszeres teljesességgel, világos, minden cikornyától és tudakosságtól ment előadásmodjával fontos hézagot fog betölteni az intelligens közönség kézikönyvtárában is: hiszen Concha Győző klasszikus munkája óta, amelyről, mint örömmel állapítjuk meg, Magyarország, a hú tanítvány, is érdeméhez méltó módon emlékezik meg, de amely már régóta kikerült a publikum kezéből, mindazidáig nem volt magyar munka, amely az Egyesült Államok egész politikai szakteudását és életrendjét megbízható szakteudással és mégis az átlagolvasó számára is tanulságos és hozzáférhető módon adná elő.

Külön meg kell emlékeznünk a könyvnek kitűnő mellékleteiről, tabelláiról, az alkotmány szövegét nyújtó függelékéről és bővítés, részletes bibliográfiájáról, amelyek Magyar tanulmányait elsőrendű referenciaként munkáit avatják. Az Egyetemi Nyomda jóismeret hágyományához híven, elegáns, élvezettel forgatható és olvasható külső alakba öltöztette Magyar professzor jeles könyvét, amelynek megjelenését örömmel üdvözöljük.

Ottlik László

A Boldogságos Szűz Mária élete, tisztelete, szenthelyei, legendái

Most hagyta el a sajtót pompás kötetben egy nagyszabású mű, amely ilyen terjedelemben, az adatok ilyen pontosságával és az előadás ilyen színesezségével eddig egészen egyedül áll a magyar katolikus irodalomban. Lévy Mihály választott püspök szerkesztésében jelent meg a *Boldogságos Szűz Mária élete, tisztelete, szenthelyei, legendái* című negyedrétr alakú 50 oldalas pompás színes és egyszerű képekkel díszített, aranyozott egészvászonkötésű kötet könyv.

Szinte emberit erőit fölfülműlt vállalkozásnak látszik egyetlen könyvben összefoglalni mindazt, amit a századok által foga és kegyeltek régi föliások és öröklé hű szívek Máriáról mondani tudnak. A könyv szívesen szerencsés beosztással megalkálta azt a módszert, amellyel a könyvtárakat megtöltő anyagból ki lehetett válogatni mindazt, ami Mária élete és tisztelete szempontjából fontos és lényeges. Egy rövid ismertetés keretében fel sem lehet sorolni mindazt a témát, amellyel a könyv foglalkozik. Csak nagyjában utalhatunk rá, hogy miután elmondta Mária életét a történeti és költői források és hagyományok alapján, végig kíséri a történelem folyamán a Mária-tisztelet kialakulását és fejlődését. Összefoglalja a Mária-ünnepek, imádságok és litániák történetét és a források mélyéből kiásozott ezernyi érdekesség adat alapján megrajzolja a Mária-ájtatosságok a májusi ájtatosság, a Rózsafüzér, a Skapuláré történetét és kialakulását is.

A vallásos szempont mellett művelődéstörténeti szempontból is rendkívül fontosak és érdekesek azok a fejezetek, amelyekben a szerkesztendő Mária-kultuszával foglalkozik. Színes képekben elevenedik meg előtünk a középkori szerzetesek templomépítő buzgósa, az építészek, szobrászok, festők áhítatos és ihletett tevékenysége, amellyel Mária földi alakját a földöntúli fényesség sugárzásában megörökítették. Ugyancsak eleven művelődéstörténeti képek sorozatban rajzolták meg a szerzők a Mária-zarándokok történetét és alkalmat találnak arra, hogy ennek során a Mária-ünnepek, imádságok és litániák történetét ismeretlen adatok alapján Mária országának, Magyarországnak 18 jelentékeny Mária-bücsűjáróhelyét ismerteti.

A magyar katolikus világ büszke lehet rá, hogy az egész világ irodalmában legelőször magyar nyelven jelenik meg olyan mű, amely a Boldogságos Szűz földöntúli fényesség sugárzó életével, az ő magasrangos személyéhez fűződő történeti, költészeti és művészeti adatokkal először olyan formában és részletesen, még pedig olyan formában és olyan nyelven, hogy a mű olvasása nemcsak tudásban való gazdagodást jelent, hanem igazi áhítatot is, a lelki elmélyedés és a költői szépségek igazi ünnepi óráit. A könyv az esztendő főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával jelent meg.

(Házassági problémák.) A regény és színpadi irodalom örök témája a szerelem és a házasság, helyesebben a házasság illúzióival és viharával. Csapó-Réz Margit könyvének maga a házasság intézménye a témája. Kétféleképpen, hogy a házasság ma a társadalom egyik legmagyabb problémája, amely lelkes szellemek és szociológusoknak egyaránt gondot okoz. A világháború nyomán Európán is átszárgudott apokaliptikus vihar nem tűnhetett el nyomtalanul a házasság felett sem, amely pedig ma is a legérdekesebb pillére a keresztény társadalom rendnek s a boldogság réve annak, aki úgy tekint és úgy közelít felé, mint ahogy azt a biblia, az isteni parancsokat előírja. Csapó-Réz Margit is erre a konklúzióra jut regényében, amely inkább csak formáját tekintve regény. Lánygében párbeszédessé vitairat a házasság problémáiról. Nem is értjük, miért kellett ezt a kissé elavult formát választani, amely csak gyöngíti a szerző érdekes mondanivalóját. Különböző egy okos, tisztá szívt írónó — a regény hősnője — vitatkozik a könyvben a házasságról két utokugával, egy ultramodern, könyvtérű modern nőcskével és egy igénytelen sztrike asszonykával, azonkívül az Agglegény Club tagjaival is. Az érdekes vita a házasság eszméjének győzelmeivel végződik s maga a hősnő is bevezet a boldog házasság révébe. Csapó-Réz Margit elmesén megirt könyvét a Házassági problémák, bizonyára érdeklődéssel olvassák majd azok, akiket ez a kérdés legjobban és legközvetlenebbül érdekel: az eladó leányok és a házassalando fiatalbemberek.

(Kossuth Zsuzsa.) A történetírók kötelessége lesz a nagyközönség számára ismeretlen anyagból, amely Kossuth szereplésével kapcsolatos, napvilágra hozni mindazt, ami megvilágítja a nagy szabadsághős legkisebb hűgának regényes, csodálatos és eszményi alakját. Kossuth Zsuzsa Newyorkban van eltemetve. Fialalon halt meg, de rövid életében résztvett a szabadságharban, segített bátyjának a Pestü Hiradó szerkesztésében s szervezte meg 1848-ban a hadikórházakat és a szabadságharc leveretése után is sokáig lelke volt minden magyar ügynek. Kossuth Zsuzsa megható és különös alakjával értékes tanulmányban foglalkozik Hegedűs Lóránt. A tanulmány az *Új Idők* mai számban jelent meg. Hercegg Ferenc szépirodalmi hetilapjának gazdag tartalmából kiemeljük Csathó Kálmán és Harsányi Zoltán máris nagy sikert arató regényeinek folytatását. S. Bolker Malvin finom virágmeséit, *Óbány Irén* és *Majihányi György* szép verseit. *Németh Péter* a gyermekbíró tapasztalatairól beszél. *Lángász*, amit elmond, rendkívül érdekesen vizsgálja meg a mai gyermek lelkeit. Beszámoló a *Magyar Lányok* kelengyekiosztásának ünneplényéről. *Új Idők Kézikönyvé*ről, számos időszerű és művészi kép teszik változatos a lapot, amelyből a *Ceruzafegyverek* című gazdag, érdekes és humoros rovat s a népszerű, szakszerű közlemények: *Gasztrónómia*, *Keresztrefejtés*, *Szépségápolás*, *Kerékpár-ésem-memóriák* stb. *Új Idők* kötetek birtokosa szívesen küldi *Diploma* műveltségvizsgálatát. Előfizetési ára negyedévre 6 pengő 40 fillér, egyes szám ára 50 fillér.

(*) Az ember tragédiájának magyarázata. Vojtító László a „Magyar Irodalmi Ritkaságok”-kal párhuzamosan új könyvsorozatot indított „Magyar Írók” gyűjteménnyel, melynek első száma *Karadván Károly*: *Az ember tragédiájának magyarázata*. Az ember tragédiájának nincs általános elfogadott értelmezése. A részletesen magyarázó különböző ellentmondások találhatók a műben, az olvasók és színházlátogatók pedig a mű lenyűgöző és fölényő hatását érzik és érthetetleneknek tartják a magyarázatokat. Egyes kiváló gondolkodók részletes magyarázat nélkül értelmezték a művet, de egyással ellentétben. *Karadván Károly* végigvizsgálta a tragédia valamennyi problémáját és úgy találta, hogy teljesen egyéges koncepciójú művel állunk szemben, melynek legpőbb elgondolása is összhangban van a mű terveivel. A könyv a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadásában jelent meg és ára 1 P 80 fillér.

MOZILÓ HIRADÓ

Joan Crawford könyvet ír az asszonyi problémákról

Az amerikai filmgyárak reklámhadjárata beletartozik az is, hogy egy-egy sztárjukat nagy európai, vagy délamerikai utazásokra küldik, amelynek során a sztárnyilatkozik, részvesz egyes társadalmi akciókban, ünnepekben és egyeniségével meghódítja a különböző országok mozilótölgatóit. Vannak azonban sztárok, akik ilyen reklámtuzások alól felmentést kérnek és kapnak a gyáraktól, mert nem szeretik az ünneplést. Ezek közé tartozik Joan Crawford is, aki hosszú ideig visszavonult családi életet élt első férjével, ifj. Douglas Fairbanks-szal, válása óta pedig gyűjtőszervevénynek kieltésével és olvasással tölti a napjait, amikor nem kell a műteremben dolgoznia.

Joan Crawford a legkomolyabb, legműveltebb filmsztárok közé tartozik *Hollywoodban* és ezért érthető az amerikai sajtó legutóbbi híradásának szíves cios hatása.

Az amerikai lapok ugyanis bejelentették, hogy Joan Crawford könyvet ír a modern asszony problémáiról. A Hearst-sajtó már meg is vásárolta a művésznő könyvének első közlési jogát és természetesen a művésznő most már új könyvről csak a Hearst-sajtó hasábjain nyilatkozhatik. Az új könyv a *British-Gaumont* cég által kiadott *British-Gaumont* egyik nyilatkozatát, amelynek legérdekesebb része a következő:

— Az asszonyi problémákban mindenki pikantiáit keres. Hígyje el minden olvasó, hogy a modern asszony problémái között szíves-táncával kellett feltüntetni, úgy-hogy, ami a legnagyobb ritkaság, a várietészipadról komoly színház szerző-tette és ma már komoly érteke az angol színpadnak. Jessie Matthews táncán és já-tékán kívül megtelepítés a magyar közör-Sándor ugyan hozzászóltatott már ben-nyünkét ahhoz, hogy az angol filmek pazat-fényvisszel készülnek, de az amerikai re-vítechnika tökéletes mását ez a film mu-tatja be először.

Ugy látszik, az *Ez a leány mindent tud!* című filmből, hogy *Elkőtree* — London kül-város, ahol a filmgyárak állnak — való-ban komoly konkurenciát jelent rövid-e-sen *Hollywoodnak*.

Jessie Matthews

Uj nevet kellett e héten megtanulni Budapest mozikközönségének. Jessie Matthews nevéét. Ez a fiatal angol színésznő *British-Gaumont*-filmen szerepel, címe a filmnek: *Ez a leány mindent tud!* A film nem olyan nagy szenzációként jelent meg az *Uránia-színház* vásznán, ahogy a fészereplőző nagyszerű játéka megérdemelte volna. Jessie Matthews filmjét a színház először *Festett világ* néven hirdette, az előzetes filmen is ezt a címet vette fel, és aki ezen az előzetes bejelentő filmen látta, nem tudta, hogy a két film-*ör mögött bizonyos a film rejtezik.*

(A Magyar Hiradó) e heti számában, sajnos, kevés a magyar felvétel. A nyolc fejezetből mindössze három magyar. A 300 éves jubileum alkalmából az *Uránia-színház* és a *BBTE* slugróversenyéről hoz magyar felvételeket *Hiradó*. A külföldi rész ez alkalommal sok érdekesebb. Elsősorban *Mussolini* és *Lak* találkozás, másodsorban a *Szár-videk* felvétel néhány mozgalmas és aktuális jelenet mindenkit foglalkoztat. A melbournei állatkert kedves jelenetei és az óceán feletti repülőforgalom technikailag tökéletes felvétel után *hogyománnyos csata O-Mikó* *Ar-nepén Japánban* címmel kapunk egy japán néprajzi felvételt, amelynél nélkülözünk valamely magyarokat arra, hogy miért törk-zuzsák a japánok a rudon hordott kis pagodákat. A közönség bizonyára háls volna, hogy e külföldi felvételek lényegéről is adjon egy kevés tájékoztatást.

(Az ötezerdolláros csodagyerekek.) Shirley Temple most Hollywood csodája. Jackie Coogan óta ilyen tökéletes, öntudatos, kedves kis gyermek filmen nem játszott. Az ötéves kap, amennyi érének száma. Legutózelebbi filmje az *Ez a kisvárosi eladó* című film, amely izgalomban bővelkedő dráma és kacagásra alkalmas vígjáték is egyszerre. A film tartalma van Shirley Temple kedvességével és bizonyosok vagyunk, hogy ez a kis gyermek a film megjelenése után mindenki vel meg fogja érteni, miért népszerű egész *Hollywoodban*.

JUTAZÁS

NAUDERS 1.400 m. Egedinban
Margarethe Maultasch
Nagy téves felvétel. Modern komfort

TELFES Juhaltal 1007 Hotel „SERIES“
A nap háza, gyönyörű sítérletem ideális
ékvész modern kombi, háromgyedőnyitva insbrucki

FULPMES a Stabai völgy erdőgye
Hoie Pension Alpenrose
jó és kellemes tartózkodó hely

940 m. Innsbrucktól 1 órányira. Az
EDITH PENSIOBAN
kényelmet, egyben kiszolgálást
talál, közvetlen a ház mellett
gyönyörű sítérletem

(1836 m.) 2 órányira
BERWANG Innsbrucktól
HOTEL PENSIO SINGER
A szálló napos fekvésű. — Előkelő, modern kom-
fort. Stanfolyam. Jégpálya Ultra-jelelt pályány.

1240 m. Stannan mellett 1 órányira
TRINS Hotel Trinserhof
Mindén zlelénes megféselt szálló
helyiségek kánszások részére Sport ünnepségek

Magyarok találkozóhelye!
Kasino ORIENTAL Szép, művészi
szobák, szórakoztatás, kávéház, táncmultratók
is tánc a közönség részére. Wien, I. Rögasse No 5
a Rotenturmstrasse mellett.

Felvilágosításal és prospektuokkal szolgál a Buda-pesti Hírlap Utazási Irodája, József-kört 5. szám.
Ausztériában hirdetések felvételére és kiadóhivatásunkban: E. F. Szász, Wien, I. Rotenturmstrasse 13. (T. e. l. U. 21176)

